

Valtuustoaloite kerhotoiminnan laajentamisesta koskemaan 3-6 luokkien oppilaita

Kaupunginvaltuusto 08.04.2024 § 37

”Ylöjärven Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että Ylöjärvellä selvitetään koulujen iltapäiväkerhotoiminnan tyyppisen kerhotoiminnan laajentamisen mahdollisuudet myös luokkien 3-6 oppilaille ja kustannusvaikutukset sekä kartoitetaan paikkakunnan perheiden kiinnostusta/tarvetta ko. palvelua kohtaan ja kuullaan lasten toiveet toiminnan suhteen.

Lasten osallistuminen ohjattuun ryhmätoimintaan tukee lasten yhteisöllisyyttä. Kerhotoiminnalla pyritäänkin tarjoamaan halukkaille matalan kynnyksen harrastusmahdollisuus mm. kädentaitojen, musiikin tai liikunnan muodossa. 1-2. luokkalaisten lisäksi ohjatusta toiminnasta hyötyvät vanhemmatkin lapset. Kerhotoiminnalla vähennetään lasten yksinäisyyttä ja annetaan perheille yhteistä aikaa illasta, kun harrastukset siirtyvät iltapäivään, koulupäivän jatkoksi.

Monimuotoinen toiminta mahdollistuu, mitä enemmän lapsia toiminnan piirissä on, mutta tärkeintä on vastata lasten toiveisiin.

Toiminnasta voidaan periä myös asiakasmaksu, kunhan huomioidaan vähävaraisten perheiden huojennukset niihin. Vaihtoehtoisena järjestäjänä voivat olla myös järjestöt, kunhan kaupunki tarjoaa tarvittavat tilat järjestöille.

Panostetaan lasten ja nuorten parempaan tulevaisuuteen Ylöjärvellä, panostamalla hyvinvointiin, terveyteen ja osallisuuteen.

Ylöjärven Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä”

Toimivalta: Hallintosääntö 32 §

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 22.04.2024 § 131

Toimivalta: Hallintosääntö 32 §

Esittelijä: Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen kasvatus- ja opetuslautakunnalle ja hyvinvointilautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 21.05.2024 § 67

Valmistelija: Sivistysjohtaja Matti Hursti

Seloste ja perustelut:

Aloitteessa esitetään, että Ylöjärvellä selvitetään koulujen iltapäiväkerhotoiminta -tyyppisen kerhotoiminnan laajentamisen mahdollisuudet myös luokkien 3-6 oppilaille. Valmistelutoimina esitetään selvitettäväksi toiminnan laajentamisen kustannusvaikutukset, perheiden kiinnostus/tarve ko. palvelua kohtaan sekä lasten toiveet toiminnan suhteen.

Selosteessa annetaan ko. toiminnan tilannekuva lukuvuodelta 2023-24 ja suunnitelmista lukuvuodelle 2024-25.

Koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta

Toiminnasta määrätään perusopetuslain 8. luvussa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee tarjota lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun ja virkistävään toimintaan sekä mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä, ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä (*aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet*).

Aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee tarjota joko 570 tuntia tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. Toimintaan osallistuminen on lapselle vapaaehtoista. Toimintaa voidaan järjestää koulun työvuoden aikana arkipäivisin pääsääntöisesti kello 7.00–17.00 välisenä aikana.

Ylöjärvellä toiminta järjestetään iltapäivätoimintana. Kohderyhmänä ovat 1. ja 2. luokkien oppilaat ja erityisen tuen oppilaat vuosiluokilla 1.-9. Toiminta on maksullista.

Koululaisten iltapäivätoimintaan sisältyy soveltuvien osin kerhotyypistä toimintaa, esimerkiksi liikuntaa. Lukuvuoden 2024-25 toimintasuunnitelmassa on enintään 510 oppilaspaiikkaa. Lähtökohtaisesti paikka iltapäivätoiminnassa järjestetään kaikille hakijoille. Iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat voivat myös osallistua koulun kerhoihin ja Ylöjärven mallin harrasteryhmiin.

Koulujen kerhot

Ylöjärven koulut järjestävät koulujen kerhotunteja. Näitä kerhotunteja on pienimmässä koulussa 1-2 ja suurimmissa kouluissa 8-10 tuntia viikossa. Koulukerhojen tunnit ovat pääsääntöisesti heti koulupäivän jälkeen. Resurssi koulukerhoihin saadaan vuosittaisesta valtion avustuksesta ja kaupungin omavastuusta. Yksittäisen koulun kerhotuntien määrä päätetään koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Koulukerhojen ohjaamisesta vastaavat pääosin koulujen opettajat.

Ylöjärven mallin harrasteryhmät

Aloitteessa esitettyjä toimia on toteutettu Ylöjärvellä mittavasti osana Ylöjärven malli -hanketta vuodesta 2021 lukien. Ylöjärven mallin tavoitteena on tarjota kaikille lapsille ja nuorille (1.-9.lk.) koulukohtaisesti heidän kuulemisensa perusteella ilmainen, mieluisa ja viikoittainen harrastus, joka sitouttaa oppilaat harrastuksiin yhteisöllisyyden kautta.

Ylöjärven mallin tavoitteena on myös auttaa lapsia ja nuoria sekä heidän perheitään harrastusten asetteluun (sijainti ja aikataulu) avulla saamaan eheä koulupäivä. Harrastusten tarjoamisessa noudatetaan Opetus- ja kulttuuriministeriön strategia 2030 mukaisia yhdenvertaisuusperiaatteita. Tästä esimerkkinä voidaan mainita etsivän harrastustoiminnan tai

harrastuskokeilujen ryhmät. Myös koulukuljetuksessa olevat oppilaat on otettu huomioon toiminnan suunnittelussa. Rundi-auto tukee etenkin etsivän harrastustoiminnan järjestämistä.

Lapset ja nuoret ovat olleet voimakkaasti mukana Ylöjärven mallin suunnittelussa. Ylöjärven mallissa olevien harrasteryhmien sisällöt on toteutettu pääosin lapsille ja nuorille kohdistetun kyselyn tulosten perusteella. Ylöjärven malliin liittyvä lasten ja nuorten koululaiskysely on toteutettu viimeksi 2022 ja harrastuskysely 2023.

Kyselyssä lapset ja nuoret ovat muun muassa saaneet esittää toiveitaan mieluisista harrasteryhmistä. Esimerkkejä: parkour, elokuva ja animaatio, street food workshop, valokuvapaja, sirkus, kodarit, wau-liikuntakerho, kädentaidot, muotoilu ja käsityöt, teatteri ja musiikkiteatteri, pyöräily, luistelu ja taitoluistelu, tanssi, heppakerho, sarjakuva ja kuvittaminen, kuvataide, kiipeily, keilailu, taitoluistelu ja luistelu sekä monilajikerho.

Ylöjärven mallia on toteutettu lasten ja nuorten toiveiden mukaisesti kaikilla Ylöjärven kouluilla 1.1.2021 lukien ja toiminta jatkuu lukuvuonna 2024-25. Harrastusten järjestäjinä ovat kaupungin lisäksi muun muassa toimineet: Taito Pirkanmaa, Piirto, Mansikkamäen draamapaja, Kulttuurikeskus Piipoo, Hiking Travel Hit, Tappara (matalan kynnyksen Wau-liikuntakerhot), Parkour-akatemia, Kodarit, Ylöjärven keilahalli, Sirkusrakkauspumpum, Uplakers, Ylöjärven Ilves, Dance action sekä Iron Pig Food Company Oy. Palvelun tuottajissa tapahtuu jonkin verran vaihtelua lukuvuosittain.

Ylöjärven mallin rahoittavat Ylöjärven kaupunki ja valtio. Tällä hetkellä toimintaan käytetään vuosittain n. 150 000 €, josta valtion avustuksen osuus on 105 000 €. Avustuksen saamisen ehtona on toiminnan maksuttomuus. Hankkeen hallinnoinnista vastaa hyvinvointipalvelut. Lasten, nuorten ja perheiden moniammatillinen työryhmä toimii kaudella 2024-25 hankkeen ohjausryhmänä.

Kaudella 2024-25 tavoitteena on toteuttaa 65 harrastusryhmää ja viisi etsivän harrastustoiminnan ryhmää/viikko. Osallistujien tavoitemäärä on 1 100 oppilasta. Kaudella 2023-24 harrasteryhmiä oli 57. Toimintakausi kattaa koko lukuvuoden (elo-toukokuu).

Toiminnan laatua seurataan kyselyllä jokaisesta toteutuneesta harrasteryhmästä. Palaute käsitellään ohjausryhmässä ja otetaan huomioon seuraavan toimintakauden suunnittelussa.

Koulujen kerhotyypisistä toiminnasta voidaan raportoida yksityiskohtaisemmin esimerkiksi kasvatus- ja opetuslautakunnalle tai hyvinvointilautakunnalle toiveiden mukaisesti.

Yhteenveto

Tällä hetkellä Ylöjärven kaupunki voi tarjota perusopetuksen oppilaille varsin laajat mahdollisuudet kerhotyypiseen toimintaan. Toiminnan suunnittelussa on kuultu mittavasti lapsi ja nuoria. Toistaiseksi valtio avustaa merkittävästi toimintaa. Avustuksen saamisen ehtona on toiminnan maksuttomuus.

Koulukerhojen ja harrasteryhmien järjestämisestä on pohdittava laajasti

uudelleen, jos valtio vähentää olennaisesti avustusten määrärahoja. Juuri nyt merkittäviä perusteluja toiminnan laajentamiselle ei ole.

Toimivalta: Hallintosääntö 94 §

Lisätietoja päätöksestä: Sivistysjohtaja, Matti Hursti, p. 050 680 67, matti.hursti@ylojarvi.fi

Esittelijä: Sivistysjohtaja

Päätösehdotus: Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää antaa lausuntonsa aloitteeseen edellä olevan selosteosan mukaisena.

Päätös: Hyväksyttiin.

Hyvinvointilautakunta 11.06.2024 § 82
210/12.05.03/2024

Valmistelija: Sivistysjohtaja Matti Hursti

Seloste ja perustelut: Kaupunginhallitus on lähettänyt valtuustoaloitteen kasvatus- ja opetuslautakunnalle ja hyvinvointilautakunnalle lausuntoa varten.

Toimivalta: Hallintosääntö §100

Lisätietoja päätöksestä: Sivistysjohtaja, Matti Hursti, p. 050 680 67, matti.hursti@ylojarvi.fi

Esittelijä: Sivistysjohtaja

Päätösehdotus: Hyvinvointilautakunta päättää antaa lausuntonsa aloitteeseen edellä olevan kasvatus- ja opetuslautakunnan 21.05.2024 § 67 selosteosan mukaisena.

Päätös: Hyväksyttiin keskustelun jälkeen.
